

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 391/2007 НА КОМИСИЯТА

от 11 април 2007 година

за определяне на подробни правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 861/2006 на Съвета във връзка с разходите, направени от държавите-членки при въвеждането на системите за мониторинг и контрол, приложими към Общата политика по рибарство

КОМИСИЯТА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 861/2006 на Съвета от 22 май 2006 г. за установяване на финансови мерки на Общността за прилагане на Общата политика по рибарство и в областта на морското право ⁽¹⁾, и по-специално член 31 от него,

като има предвид, че:

- (1) От 1990 г. насам Общността финансира дейностите на държавите-членки в областта на контрола и изпълнението на правилата на ОПР в съответствие с целите, посочени в Регламент (ЕО) № 2371/2002 на Съвета ⁽²⁾.
- (2) Извършването на подобрения за постигане на ефективна система за контрол в цялата Общност ще бъде трудно без стимули, и по-специално, когато трябва да се направят изпитвания и да се въведат нови технологии там, където е уместно.
- (3) Действителността показва, че ресурсите на държавите-членки все още са недостатъчни за изпълнение на техните задължения съгласно Регламент (ЕО) № 2371/2002. По-специално, държавите-членки търсят помощ от Общността, за да преодолеят съществуващите различия между способностите им за контрол и надзор в областта на рибарството.
- (4) Регламент (ЕО) № 861/2006 определя, освен други дейности, финансови мерки на Общността относно разходите за контрол, проверка и надзор в областта на рибарството за периода 2007—2013 г.
- (5) Член 8, буква а) от Регламент (ЕО) № 861/2006 предвижда списък от действия, предприети от държавите-членки в областта на контрола и изпълнението на правилата на ОПР, които ще се считат за приемливи разходи за финансова помощ от Общността.
- (6) Предвид принципа на добро финансово управление държавите-членки трябва да имат ясни индикации за правилата, които трябва да следват, за да получат финансова помощ от Общността при извършването на разходи в областта на контрола и изпълнението на правилата на ОПР.

- (7) Необходимо е да се гарантира, че финансовите средства на Общността, предвидени за такива дейности, се разпределят ефикасно с оглед намаляване на посочените слабости по начин, позволяващ осъществяването на висококачествен контрол.
- (8) Държавите-членки трябва да правят оценка на своите програми и на резултатите от разходите си за контрол, проверка и надзор, всяка година и през целия период 2007—2013 г.
- (9) С оглед опростяване на процедурите от 1 януари 2007 г. заявленията за възстановяване на разходите, одобрени въз основа на решения на Съвета 95/527/ЕО ⁽³⁾, 2001/431/ЕО ⁽⁴⁾ и 2004/465/ЕО ⁽⁵⁾, ще се представят в съответствие с приложения VI и VII към настоящия регламент.
- (10) Мерките, предвидени в настоящия регламент, са в съответствие със становището на Комитета по рибарство и аквакултури,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Предмет

Настоящият регламент определя подробни правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 861/2006 относно финансовата помощ на Общността с оглед на разходите, извършени от държавите-членки по реализацията на системите за мониторинг и контрол, отнасящи се до Общата политика по рибарство, през периода 2007—2013 г.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- а) „Годишна програма за контрол на риболова“ означава годишна програма, изготвена от държава-членка в съответствие с член 20 от Регламент (ЕО) № 861/2006;

⁽¹⁾ ОВ L 160, 14.6.2006 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 358, 31.12.2002 г., стр. 59.

⁽³⁾ ОВ L 301, 14.12.1995 г., стр. 30.

⁽⁴⁾ ОВ L 154, 9.6.2001 г., стр. 22.

⁽⁵⁾ ОВ L 157, 30.4.2004 г., стр. 114. Решение, изменено с Решение 2006/2/ЕО (ОВ L 2, 5.1.2006 г., стр. 4).

- б) „Поето бюджетно задължение“ означава операция, чрез която се запазва необходимият бюджетен кредит за покриване на последващи плащания с цел спазване на правно задължение;
- в) „Правно задължение“ означава акт, с който органът, отговарящ за управлението на бюджетните кредити на държава-членка, поема или установява задължение, което се изразява в разходи.

Член 3

Годишни програми за контрол на риболова

1. Държавите-членки, които желаят да получат финансова помощ за разходи, извършени съгласно член 8, буква а) от Регламент (ЕО) № 861/2006 предават на Комисията до 31 януари всяка година годишна програма за контрол на риболова.

2. В допълнение към информацията, изисквана по член 20 от Регламент (ЕО) № 861/2006, държавите-членки посочват в своята програма за контрол на риболова за всеки проект:

- а) годишна прогноза относно исканията за възстановяване на разходите;
- б) мерките, предвидени за осведомяване на обществеността, че конкретният проект е получил финансова помощ от Общността;
- в) когато проектът се отнася до закупуване и модернизация на кораби и самолети: спецификацията на кораба или самолета;
- г) описание на всички средства, които са на разположение на администрацията, за мониторинг и контрол на риболова, разработени в съответствие с приложение I.

3. Подробните правила относно приемливостта на някои дейности са посочени в приложения II, III и IV.

Член 4

Бюджетни разходи за поети задължения

Държавите-членки поемат правни и бюджетни задължения за дейностите, считани за приемливи за отпускане на финансова помощ съгласно решението, предвидено в член 21 от Регламент (ЕО) № 861/2006, в рамките на 12 месеца от края на годината, през която те са били уведомени за това решение.

Член 5

Приемливи разходи

За да са приемливи за възстановяване, разходите:

- а) се предвиждат в програмата за контрол на риболова, и

- б) се отнасят до която и да е от дейностите, посочени в член 8, буква а) от Регламент (ЕО) № 861/2006;

- в) касаят проекти, чиито разходи надвишават 40 000 EUR, без включен ДДС, с изключение на случаите, в които проектът се отнася до дейност, посочена в член 8, буква а), ii) или v) от Регламент (ЕО) № 861/2006, или когато е надлежно обособено;

- г) са следствие от правните и бюджетните задължения, поети от държавите-членки в съответствие с член 4 от настоящия регламент;

- д) се отнасят до проекти, изпълнени в съответствие с член 8 от настоящия регламент.

- е) са в съответствие със специфичните правила на Общността, когато се прилагат тези правила.

Член 6

Приемливи разходи, свързани с определени дейности

1. Разходите, извършени за нови технологии за контрол, са приемливи дотолкова, доколкото са в съответствие с приложение II и се използват за мониторинг и контрол на риболовните дейности, както е заявено от съответните държави-членки.

2. Разходите, извършени за закупуване и модернизация на самолети и кораби, са приемливи дотолкова, доколкото са в съответствие с приложение III и се използват за мониторинг и контрол на риболовните дейности, както е заявено от съответните държави-членки, за поне 25 % от дейността им.

3. Разходите, извършени за програми за обучение и обмяна на опит, както и за семинари и медийни средства, са приемливи дотолкова, доколкото са в съответствие с приложение IV. Тези разходи могат да обхващат, *inter alia*:

- а) методология за надзор на риболова;
- б) законодателство на Общността, регулиращо Общата политика по рибарството, и по-специално контрола;
- в) използването на техники за контрол на риболова;
- г) въвеждането от държавите-членки на приложима система за контрол в съответствие с правилата на Общата политика по рибарството.

Член 7**Неприемливи разходи**

1. Разходите са неприемливи, ако са извършени преди 1 януари от годината, в която годишната програма за контрол на риболова е била представена на Комисията.
2. Данъкът добавена стойност (ДДС) е неприемлив за възстановяване.
3. Приложение V съдържа примерен списък на видове разходи, които са неприемливи.

Член 8**Изпълнение на проектите**

1. Проектите започват и приключват в съответствие с графика, предвиден в годишната програма за контрол на риболова.
2. Той посочва датата, предвидена за начало и край на проектите.

Член 9**Неизпълнение и забавяне на проектите**

Когато държава-членка реши да не изпълни всички или част от проектите, за които е била отпусната финансова помощ, или има забавяне на изпълнението, тя информира Комисията незабавно, в писмена форма, като посочва:

- a) последиците за нейната годишна програма за контрол на риболова, включително тези от финансово естество;
- b) причините за това забавяне или неизпълнение;
- v) предвидения нов срок за изпълнение.

Член 10**Аванси**

1. При обосновано искане на държава-членка, Комисията може да отпусне аванс за всеки проект до 50 % от стойността на финансовата помощ, отпусната в изпълнение на решението, посочено в член 21 от Регламент (ЕО) № 861/2006. Размерът на аванса се удържа от всяко междинно плащане, както и от окончателното изплащане на финансовата помощ за този проект на съответната държава-членка.

2. Искането от държава-членка се съпровожда от заверено копие на договора между съответната администрация и доставчика.

3. В случай че няма поето правно задължение от компетентния орган на държава-членка в рамките на периода, предвиден в член 4 от настоящия регламент, всеки предоставен аванс се изплаща обратно незабавно.

Член 11**Заявления за възстановяване на разходите**

1. Държавите-членки подават в Комисията своите заявления за възстановяване на разходите в рамките на девет месеца от датата, на която се били извършени разходите.

2. Заявленията за възстановяване на разходите включват позициите, изброени в приложение VI, и се изготвят в съответствие с формата, посочен в приложение VII.

3. При подаването на заявленията за възстановяване на разходите държавите-членки проверяват и удостоверяват, че разходът е бил направен в съответствие с условията, предвидени в Регламент (ЕО) № 861/2006, в настоящия регламент и в решението, посочено в член 21 от Регламент (ЕО) № 861/2006, както и в съответствие със законодателството на Общността за възлагане на публични договори. Заявлението включва декларация за точност и вярност на сметките в съответствие с формата, посочен в приложение VII.

4. Заявленията на стойност по-малко от 20 000 EUR не се обработват, освен ако са надлежно обосновани. Заявленията може да бъдат прегрупирани.

5. Заявленията за проекти, които не са били попълнени в съответствие с графика, определен в член 8 от настоящия регламент, може да бъдат приети само когато забавянето е надлежно обосновано. Когато такива заявления не са приети, бюджетните кредити от Общността се отменят.

6. Ако Комисията счита, че заявлението не съответства на условията, предвидени в Регламент (ЕО) № 861/2006, в настоящия регламент и в решението, посочено в член 21 от Регламент (ЕО) № 861/2006, или не съответства на законодателството на Общността за възлагане на публични договори, тя изисква от държавата-членка да представи своите съображения по въпроса в рамките на определен срок. Ако проверката потвърди несъответствие, Комисията отказва възстановяването на всички въпросни разходи или на част от тях, и когато е уместно, изисква възстановяване на недължимите плащания.

Член 12**Валута**

1. Стойността на програмите за контрол на риболова, заявленията за възстановяване на разходите и заявленията за изплащане на аванси се изразява в еуро.

2. Възстановяванията се извършват в еуро въз основа на обменния курс, публикуван в серия С на *Официален вестник на Европейския съюз* в деня, в който е изготвена платежната заповед или заповедта за възстановяване на разходите от отдела на Комисията, отговарящ за управлението на бюджетните кредити.

3. Държавите-членки, които не участват в третата фаза на Икономическия и паричен съюз, посочват използвания обменен курс.

Член 13**Одити и финансови корекции**

Държавите-членки предоставят на Комисията и на Сметната палата всяка информация, която може да бъде изискана от тези институции за извършване на одитите и финансовите корекции, посочени в член 28 от Регламент (ЕО) № 861/2006.

Член 14**Доклади от държавите-членки**

1. Държавите-членки изпращат на Комисията информация, с която ѝ позволяват да провери използването на финансовата помощ, както и да оцени ефекта на мерките, предвидени в настоящия регламент, върху дейностите за контрол, проверка и надзор.

2. Държавите-членки извършват и следното:

а) До 31 март всяка година представят на Комисията междинен доклад за оценка на програмата за контрол на риболова за предходната година, който обхваща следното:

i) приключените проекти и степента на изпълнение на програмите за контрол на риболова;

ii) прогноза за очакваните заявления за възстановяване на разходите за настоящата и следващата година;

iii) ефекта на проектите върху програмите за контрол на риболова чрез прилагане на показателите, изброени в програмата;

iv) всички корекции, които са били нанесени в първоначалната програма за контрол на риболова.

б) До 31 март 2014 г. представят на Комисията окончателен доклад за оценка, обхващащ следното:

i) приключените проекти;

ii) стойността на проектите;

iii) ефекта на програмите за контрол на риболова чрез прилагане на показателите, изброени в програмите;

iv) всички корекции, които са били нанесени в първоначалните програми за контрол на риболова;

v) ефекта на финансовата помощ върху програмите за контрол на риболова през целия период 2007—2013 г.

Член 15**Преходни разпоредби**

Считано от 1 януари 2007 г. заявленията за възстановяване на разходите, отнасящи се до финансовите помощи за разходите, одобрени въз основа на Решения на Съвета 95/527/ЕО, 2001/431/ЕО и 2004/465/ЕО, следва да бъдат представяни в съответствие с приложения VI и VII към настоящия регламент.

Член 16**Влизане в сила**

Настоящият регламент влиза в сила на седмия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Брюксел на 11 април 2007 година.

За Комисията

Жозе Борж

Член на Комисията

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Описание на средствата на разположение на държавите-членки за мониторинг и контрол на риболова

Описанието на средствата на разположение на държавите-членки за контрол на риболова, посочено в член 3, параграф 2, буква г) от настоящия регламент, включва следното:

- а) кратко описание на административните органи, отговарящи за контрола на риболова на национално, регионално и местно равнище;
- б) кратко описание на човешките ресурси, оборудването (по-специално броя на наличните кораби, самолети и хеликоптери) и основните дейности, извършени през годината, която предхожда изпълнението на задълженията съгласно правилата на Общата политика по рибарството;
- в) годишния бюджет, предназначен за контрол на риболова, изразен в ЕУРО, с подробности за инвестициите и текущите разходи за средствата, използвани за контрол на риболова (данни по категории, включително човешки ресурси).

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Примерен списък на позициите с приемливи разходи, отнасящи се до въвеждането на технологиите за контрол

За приемливи се считат следните разходи:

- а) Закупуване, инсталиране и техническа помощ за компютърни технологии и изграждане на IT мрежи, включително способност за разпознаване от разстояние с цел осигуряване на възможност за ефикасен и сигурен обмен на данни във връзка с мониторинга, контрола и надзора на риболовните дейности. Разходите, извършени за техническа помощ, се възстановяват в рамките на две години от датата на монтиране на системите.
- б) Закупуване и монтиране на:
 - i) Устройства за автоматично определяне на местоположението, позволяващи извършването на мониторинг на риболовните кораби от разстояние от центровете за мониторинг на риболова чрез системите за спътниково наблюдение на корабите (VMS);
 - ii) Устройства за електронно записване и отчитане на данни, позволяващи електронно прехвърляне на данните, касаещи риболовните дейности.

Устройствата трябва да отговарят на изискванията, посочени в съответните правила на Общността.

- в) Закупуване на персонални компютри, лаптопи и персонални дигитални асистенти (PDA), предназначени за съхранение и обработка на данни, отнасящи се до риболовните дейности.
- г) Пилотни проекти, касаещи нови технологии за контрол на риболовните дейности и тяхното изпълнение.

ПРИЛОЖЕНИЕ III

Примерен списък на позициите с приемливи разходи, отнасящи се до закупуването и модернизацията на самолети и кораби, използвани за целите на контрола на риболова

За приемливи се считат следните разходи:

- a) Самолети с неподвижни криле, непилотирувани летателни апарати и хеликоптери и тяхното оборудване, използвани за целите на контрол на риболова. По-специално, оборудване и софтуер за засичане, комуникация и навигация, които са монтирани на борда и които са част от корабите и самолетите, използвани за инспекция и надзор на риболовните дейности, и които позволяват обмен на данни между корабите или самолетите и органите за контрол на риболова;
- b) Оборудване за замяна на остаряло оборудване, предназначено за подобряване на ефикасността на контрола на риболова. Разходите, извършени при модернизирането на двигателното помещение, кабината на шурвала и съоръженията за спускане на корабите във водата, също са приемливи;
- в) Пътнически лодки (като „seariders“ и надуваеми лодки (RIB), включително монтираното на тях оборудване, двигатели, котвени кранове и подемни кранове (включващи хидравлични системи и инсталации), промени на основните плавателни съдове с цел приспособяването им за пътнически лодки (като подсилване на палубата и горната част на конструкцията);
- г) Основни компоненти от системата за задвижване на плавателния съд, като витлови системи, скоростни кутии, нови главни двигатели и допълнителни двигатели;
- д) Оборудване, осигуряващо поверителност на комуникациите, като криптиращи и шифровачи устройства;
- е) Водостойчиви персонални компютри, монтирани на борда.

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

Примерен списък на позициите с приемливи разходи, отнасящи се до програмите за обучение и обмяна на опит, семинарите и медийните средства

- a) За приемливи се считат следните разходи:
 - i) Наемане на лекционни зали;
 - ii) Закупуване или наемане на оборудване, използвано за обучение и семинари;
 - iii) Разходи за преподаватели, които не извършват дейности в качеството си на държавни служители от държава-членка или от Общността;
 - iv) Пътни и дневни разходи, направени от инспекторите, прокурорите, съдиите и рибарите, участващи в курсовете, както и от преподавателския състав;
 - v) Всеки разход, свързан със закупуването или принтирането на материали, необходими за семинар, обучение или медии, като учебници, постери, компактдискове, DVD, видеосистеми, брошури, банери.
- b) Разходите са приемливи до степента, в която са приемливи за възстановяване съгласно съответните национални правила.

ПРИЛОЖЕНИЕ V

Примерен списък на позициите с неприемливи разходи

За неприемливи се считат следните разходи:

- а) Договори за наем и отдаване под наем;
 - б) Оборудване, което не се използва изключително за целите на контрола на риболова, като лични компютри, лаптопи, скенери, принтери, мобилни телефони, стандартни телефони, портативни радиостанции, измервателни рулетки, линейки и друго подобно оборудване, видеосистеми и фотоапарати;
 - в) Облекло и обувки, като униформи, защитни костюми и др., както и обикновена лична екипировка;
 - г) Разходи за експлоатация и поддръжка, като разходи за телекомуникация, финансови лихви, застрахователни премии, гориво;
 - д) Резервни части, необходими за поддръжката на жизнения цикъл на всяко приемливо изделие;
 - е) Автомобили и мотори;
 - ж) Сгради и обекти;
 - з) Заплати и обезщетения.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ VI

Съдържание на заявленията за възстановяване на разходи

Заявленията за възстановяване на разходи включват следното:

- a) Писмо, което отразява цялата сума от заявлението за възстановяване на разходите. Това писмо посочва ясно:
 - i) Решението на Комисията, за което се отнася (съответните член и приложение);
 - ii) Размера на сумата, искана от Комисията, в еуро без ДДС;
 - iii) Вида на заявлението (за авансово финансиране, междинно плащане, окончателно плащане);
 - iv) Банковата сметка, по която трябва да бъде извършен трансферът.
- b) Декларация за разходите, като се използва формулярът, даден в приложение VII (по един за всяко решение на Комисията).
- в) Списъкът съдържа следната информация:
 - i) Наименованието/ята на проекта/ите и позоваване на годишната/ите програма/и за контрол на риболова, в която той/те е/са включени;
 - ii) Позоваване на договора, за който се отнасят фактурите;
 - iii) Списък на приложените фактури, отнасящи се до проекта (брой на фактурите и размер на сумите без ДДС).
- г) За всеки проект, за който се подава заявление за възстановяване на разходите:
 - i) Оригинал или заверено копие на фактурите;
 - ii) Ако сумите във фактурите не са посочени в еуро, се прилага съответният обменен курс;
 - iii) Прилага се оригинал или заверено копие на доказателство за плащането на всяка приложена фактура;
 - iv) Документ, посочващ бъдещите вноски (когато е уместно) и предвидените за тях дати за изплащане;
 - v) Заверено копие на договора, за който се отнася фактурата;
 - vi) Годишното използване на кораба, самолета или непилотирания летателен апарат за контрол на риболова, изразено в проценти и дни;
 - vii) Информация за обществените поръчки: Прилагат се копия на обявленията за търгове, публикувани в *Официален вестник на Европейския съюз*. Ако обявленията не са били публикувани в *Официален вестник на Европейския съюз*, бенефициерът удостоверява, че е действал в съответствие със законодателството на Общността в областта на обществените поръчки и се обосновава защо не е следвал процедурите на Общността. За разходите, извършени за кораби и самолети, които да бъдат използвани изцяло или частично за целите на контрол на риболова, не може да се ползва никое от изключенията от правилата за обществени поръчки на Общността чрез позоваване на член 296 от Договора за създаване на Европейската общност;
 - viii) Кратко описание на дейността с подробно посочване какво е било постигнато, придружено от кратка оценка на ефекта на инвестициите върху дейностите за контрол и надзор на риболова. Включва се и прогноза за бъдещото използване на изделията;
 - ix) В случай на разходи за пилотни проекти или медийни средства трябва да се включи окончателният доклад или документ;
 - x) В случай на обучение и семинари се отбелязва всяка информация, свързана с темата, говорителите, участниците.

ПРИЛОЖЕНИЕ VII

Декларация за разходите

ПУБЛИЧНИ РАЗХОДИ, ИЗВЪРШЕНИ ВЪВ ВРЪЗКА С ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА НАЦИОНАЛНАТА ПРОГРАМА ЗА
ВЪВЕЖДАНЕ НА СИСТЕМИТЕ ЗА КОНТРОЛ, ПРОВЕРКА И НАДЗОР НА РИБОЛОВНИТЕ ДЕЙНОСТИ

Предвидени в член 11 от Регламент (ЕО) № 391/2007 на Комисията

Решение от/№ на Комисията _____

Препратка към националното законодателство (ако има такава)

Долуподписаният _____, представляващ
органа _____ и отговарящ за съответните финансови и контролни
процедури, след проверка удостоверявам с настоящия документ, че всички посочени по-долу суми представляват общия
разход, изплатен през 20 _ г. съгласно съответното национално законодателство, за одобрените проекти и позовавайки се
на дейностите, посочени в член 8, буква а) от Регламент (ЕО) № 861/2006 на Съвета:

а) Компютърни технологии и IT мрежи	_____	EUR ⁽¹⁾
б) Устройства с технологии за контрол от разстояние и устройства за електронно регистриране и отчитане	_____	EUR
в) Пилотни проекти за нови технологии	_____	EUR
г) Програми за обучение и обмен на държавните служители, извършващи контрол	_____	EUR
д) Пилотни схеми за проверка и наблюдение	_____	EUR
е) Оценка на публичните разходи в зоната за контрол	_____	EUR
ж) Семинари и медии	_____	EUR
з) Закупуване и модернизиране на кораби и самолети	_____	EUR
	TOTAL	_____ EUR

Удостоверявам също, че декларацията за разходите е точна и в заявлението за плащане е взето предвид всяко извършено възстановяване.

Операциите по плащанията бяха извършени в съответствие с целите, предвидени в Регламент (ЕО) № 861/2006 на Съвета и Регламент (ЕО) № 391/2007 на Комисията, и в съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕО) № 2371/2002, по-специално по отношение на:

- Съответствието с условията, предвидени в Регламент (ЕО) № 391/2007 на Комисията и в законодателството на Общността относно съгласуването на процедурите за възлагане на договори за строителни работи, доставки и услуги;
- Прилагането на процедурите за управление и контрол, насочени към проверка на доставката на съфинансираните продукти и услуги, проверка на верността на заявените разходи, а така също и предотвратяване, откриване и коригиране на нередности, преследване на измами и възстановяване на неправомерно изплатени суми.

Накрая удостоверявам, че:

- Получих/Не съм получил ⁽²⁾ авансово плащане за дейността/ите _____, посочена/и по-горе.

Декларацията за разходите е точна.

Дата,

Име с главни букви, печат, длъжност
и попис на компетентния орган

⁽¹⁾ Точната сума по два знака след десетичната запетая.

⁽²⁾ Ненужното се зачерква.